

ЧИ СПРАВДІВ ТАЙКУР ПЕРСПЕКТИВИ... ТУПИКОВІ?

Село так близько й ... так далеко

Лише десять кілометрів відділяють Тайкури від Рівного. А ще ближче до села — Здолбунів, якийсь п'ять кілометрів. Здавалось б, це не відстань, і село можна було б назвати якщо й не приміським, то в усякому разі дуже вигідно розташованим з погляду проживання тут. Тим більше, що сюди вже давно, майже тридцять років тому, підведено природний газ, що мало б робити Тайкури ще привабливішими. Я вже не кажу про дивовижної краси краєвиди, якими природа щедро обдарувала це давнє поселення і які не порушила не завжди продумана і виважена господарська діяльність упродовж останніх десятиліть.

Проте у самих тайкурців щодо цього дещо інша думка. Вони вважають себе якщо й не

важкий своїй більшості вважає Тайкури безперспективними, не бачить виходу з нинішнього тупика і виїжджає хто куди. І село помалу, але невпинно старіє...

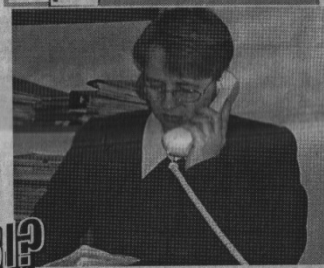
На підтвердження сказаного сільський голова навела не дуже втішні демографічні дані. Зокрема, нині кожен третій житель села — пенсіонер, а ще чимало — на порозі пенсійного віку, смертність переважає народжуваність...

Невже все так безнадійно? Виявляється, ні. Ситуація може швидко і докорінно змінитися, якщо вирішити найголовнішу і найболючішу для Тайкур проблему: прокласти в решті-решт ті злочасні сім з лишком кілометрів дороги, яка дозволила б мати нормальне транспортне сполучення з містом. Бо ж тепер, аби дістатися до Рівного, треба трястись автобусом близько години, до того ж інтервали

пер мають роботу, нехай і сезонну.

А ще понад сто тайкурців, уже одержавши взаємні земельні сертифікатів державні акти на право володіння землею, господарюють, як колись їхні батьки й діді, самотіно. Господарюють справно, переконливо доводчи не тільки те, що хліборобському роду

Село у нашому районі

сягне великої висоти. І знову на сільських вулицях галасуватиме багато дітей, і в школі знову буде достатня, як кажуть освітяни, наповненість класів.

Дорога... в інше життя

Слова, винесені в підзаголовок, — не художній прийом. Просто вони найточніше передають суть почутого від тайкурців щодо майбутніх перспектив їхнього села. ...Я їхав з Тайкур не де-

Село і нас, мовр. 1904

...на сільський голова Валентина Музичка, село, розташоване осторонь основних транспортних комунікацій, опинилося в тупику в прямому значенні цього слова. Бо, не зважаючи на географічну близькість до двох міст, через відсутність нормального сполучення з ними Тайкура водночас дуже далекі і від Рівного, і від того ж Здолбунова, що відчутно позначається на перспективах економічного і соціального розвитку села. Втім, попри весь песимізм з приводу нинішнього туликівського становища, в мові тайкурців ні-ні та й прорвалися оптимістичні ноги...

Чи буде знов тут будівельний бум?

Промовистою і переконливою ознакою динамічності розвитку будь-якого міста чи села є його новобудови, точніше, їх кількість. В'їжджаючи в Порозове, що розкинулося обабіч тайкурського шляха і належить до Тайкурського сільської ради, криється не старе, добре пошарпане "ЛАЗ", якого немилосердно трясло на нерівній вибоїстій бруківці, я побачив з десяток добротних, зовсім недавно зведених будинків, переважно двоповерхових. Отже, люди облаштовуються в селі назавсім. На щось подібне сподівався і в Тайкурах. Однак...

— У сімдесятих-вісімдесятих роках минулого століття, — розповіла Валентина Музичка, — у нас був справжній будівельний бум. Нові хати виростали, як гриби після теплого дощу. Люди чітко бачили своє майбутнє в Тайкурах практично відсутнє. Молодь у пере-

...втілюють у М'яному і не живуть у селі лише тому, що не мають змоги їздити звідси на роботу. А розв'язання дорожньо-транспортної проблеми — і тільки для тайкурців село стане привабливим. У цьому переконані всі, з ким довелося поспілкуватися. І переконаність ця має під собою тверде підґрунтя.

...У Порозовому теж майже забули про новобудови. А варто було торік прокласти від Колоденки в бік Тайкур трошки більше, ніж кілометр, доброї дороги, як усього за рік з'явилися оті десять нових будинків, якими я милувався з вікна автобуса. Так буде і в Тайкурах, казали мені. Бо не може село з такою славною історією, яке колись було містечком і мало Магдебурзьке право, надовго залишатися на задвірках. Настане час, і в селі знову весело задзвенять кельми... Бо ж зуміли тут дати лад землі, яка вже, було, набирала ознак запустіння.

Прокидається земля, оживає...

Коли колгосп ім. Шевченка припинив своє існування, здавалося, що сільськогосподарське виробництво в Тайкурах зазнає повного краху. А вже п'ять фермерських господарств, які тут свого часу утворилися, займали лише якусь частину земельних угідь. А люди, одержавши земельні сертифікати кожен на кілька гектарів, у силурічних обставинах, переважно об'єктивних, не здатні були самотужки впоратися з тими гектарами. Кожна сім'я «вкручувалася», як могла. Для одних, котрі завели по кілька корів, суттєвим а той головним

усе більше відвідала від тепла хліборобських рук, облогувала, а подекуди і рясно вкривалася бур'янами.

Невідомо, як довго це тривало б, якби в село не прийшли орендарі, котрі чудово розуміли, як швидко здатна віддячити тайкурська земля за турботу про неї.

Понад сто сорок власників земельних сертифікатів здали свою землю в оренду «Євроінвестбуду», а ще майже півсотні селян — товариству з обмеженою відповідальністю «Гориньвест». Названі орендарі виявилися дбайливими господарями, і поля знову радує високими врожайми зернових і технічних культур. Та, окрім цього, чимало селян те-

має переводу, а й інше: доки є кому коло землі ходити, доки вона доглянута і врожається, доти перерідко співають заупокійну славетному в минулому (та, очевидно, і в майбутньому) селу. Бо хоч і називають його сьогоднішні песимісти туликівим і перспективи туликівим і перспективи туликівим, нехай і тривожна демографічна статистика наводилася вище, але, як не-як, а в Тайкурах

Весільна музика ще грас, й лелеки шлях сюди не забувають

Якраз навпроти сільради, за темною зеленню високих густих ялин по-

...ми отаборили вогніть вікон руїни колишнього дитячого садочка. Він згорів ще в 1996 році, і відтоді нікому навіть на думку не спало збудувати новий. Можливо, в цьому немає потреби? Сільський голова Валентина Музичка так не вважає. Малеча в Тайкурах з'являється на світ Божий регулярно. Не так, як колись, та все ж за останні три-чотири роки кількість новонароджених хоча й повільно, але зростає. Вже в цьому році зареєстровано кілька нових громадян села. Те, що першого вересня минулого року поріг місцевій школі переступило всього п'ятеро першокласників, звичайно, прикро, але ця цифра відзеркалює картину не сьогоднішнього й завтрашнього дня, а вчорашнього чи навіть позавчорашнього. Бо дітей дошкільного віку сьогодні налічується шістдесят, і дошкільний дитячий заклад у селі, говорить сільський голова, вкрай необхідний. Тим більше, що після деякого «затишшя» Тайкурах начебто виправляється ситуація шлюбна. Щороку тут справляють не менше п'яти весіль. Щоправда, не всі молоді подружжя залишаються жити в селі, але ж і не всі його покидають. Крім того, чітко проглядається тенденція до приїзду в Тайкурах новоселів з інших районів області і навіть міста.

— Була б сюди добра дорога, — мрійливо говорить Валентина Музичка, — усе б у нас змінилося кардинально. Прийшли б підприємці, з'явилися б нові робочі місця. Вже тепер дехто правильно зорієнтувався і спронував справжні перспективи села і купує тут садиби. Я впевнена, що скоро ціна на ділянки під забудову в Тайкурах

товаром, а на комфортабельному «Ауді» — рівнини, котрий повертає до міста, люб'язно запропонував підвезти мене. З усього було видно, що чоловік перебуває в гарному настрої. Дорогою ми розговорилися про село, з якого щойно виїхали.

— Це приїжджав остаточно домовлятися про купівлю хати, — зненацька признався мені власник автомобіля, спритно обминаючи чергову вибоїну на бруківці.

— Для дачі, напевно? — цікавився.

— Ні, переселятимусь назавсім. Дачу я маю, але продати її. Навіщо вона мені тепер? Збудуюсь в Тайкурах... Це ж, прокладі сюди асфальт, буде не село, а казка за п'ятнадцять хвилин від міста. А його колись таки прокладуть.

Чоловік майже дослівно сказав те, що вже багато років не втомлюється повторювати Валентина Музичка: буде гарна дорога — зміниться в Тайкурах життя. Не втратимось з села молодь, розвиватимуться підприємство... Люди матимуть роботу, а, отже, прогнозує майбутнє своє в своїх дітей. І перестануть Тайкура бути туликівим селом з туликівим становищем, а заживуть, як жили колись... Були ж часи, коли сюди на ярмарки і базари з'їжджалося люде не лише з сусідніх сіл, алей з далеких волостей і повітів. А щоби посправжньому відродити село, перетворити його у привабливий, навіть престижний населений пункт, треба зовсім мало — заасфальтувати 7,7 кілометра дороги, яка дійсно стане дорогою в якісно інше життя.

Петро ЦЕЦИК
Фото автора